

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 703/20
18.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Наде Хаџи-Перић, председника већа, Драгана Ћесаровића и Татјане Вуковић, чланова већа, са записничарем Горданом Миловановић, уз учешће вишег саветника Снежане Доганџић, у кривичном предмету према **окривљенима АА, ББ и ВВ**, због кривичног дела превара из члана 208 став 3 у вези става 1 у вези члана 33 КЗ, одлучујући по жалби Основног јавног тужилаштва из Ваљева, изјављеној на пресуду Основног суда у Ваљеву К.бр. 97/20 од 08.07.2020. године, након одржаног претреса у смислу одредбе члана 449 и 450 ЗКП, у присуству окривљених и њихових бранилаца, адвоката Лекић Жељка, Ивана Јањушевића и Милоша Филиповића, те заменика Апелационог јавног тужиоца из Београда, једногласно је дана 18.11.2021. године, донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈАЊЕМ жалбе Основног јавног тужилаштва из Ваљева и по службеној дужности **ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Основног суда у Ваљеву К.бр. 97/20 од 08.07.2020. године тач.1, те се применом члана 423 тач.2 ЗКП

- 1.Окривљени АА, са генералијама као у спису,
- 2.Окривљени ББ, са генералијама као у спису, и
- 3.Окривљени ВВ, са генералијама као у спису

ОСЛОБАЂАЈУ ОД ОПТУЖБЕ

И то:

1.Окривљени ББ и АА

Да су дана ... године у ..., ..., способни да схвате значај свог дела и да управљају својим поступцима, у намери да довођењем у заблуду или одржавањем у заблуди оштећеног за себе прибаве противправну имовинску корист, заједно и по претходном

договору који су постигли у ... крајем месеца децембра 2011. године, којом приликом су се договорили да у Агенцији за rent-a-car у ... изнајме ПМВ, лажним представљањем чињеница да им је возило потребно ради коришћења и да ће исто бити враћено по истеку уговореног периода, а које ће потом довести у Србију и отуђити само њима знаним лицима, те на тај начин себи прибаве противправну имовинску корист у износу од преко 450.000,00 динара, при чему су међусобно поделили послове и улоге, по ком договору је окривљени ББ дана .... године заједно са непознатим лицем из ..., таксијем отишао у ... у Агенцију rent-a-car "ГГ", где је лажним приказивањем чињеница да ће изнајмљено на коришћење возило "Golf VI", црне боје, регистарских ознака ..., броја шасије ..., користити за превоз на територији ..., те да ће по истеку уговореног времена коришћења возила вратити оштећеној агенцији, чиме је довео у заблуду запослено лице у агенцији да му преда возило, које му је у уверењу да ће возило бити враћено и коришћено према договору, напред наведено возило предало, након чега је окривљени ББ возило превезао у Републику Србију и у ... предао окривљеном АА, који је возило потом одвезао у ... и предао окривљеном ДД који је возило одвезао на територију Косова и Метохије и исто возило продао само њему знаним лицима, да је најпре са возила демонтиран уређај за сателитско праћење, а након тога возило продао само њима знаним лицима на територији АП Косово и Метохија, те су на тај начин прибавили за себе противправну имовинску корист у износу од 1.250.000,00 динара, за који износ су нанели штету Агенцији rent-a-car, након чега се окривљени АА вратио у ... и окривљеном ББ предао кључеве од возила, да би потом окривљени ББ у циљу прикривања напред описаног кривичног дела, дана .... године ПУ ... лажно пријавио да је предметно возило украдено од стране НН лица, иако је знао да то кривично дело за које се гони по службеној дужности није учињено, а чега је био свестан и што је хтео, при чему су били свесни забрањености оваквог поступања,

-чиме би извршили кривично дело превара из члана 208 став 3 у саизвршилаштву у вези члана 33 КЗ.

2.Окривљени АА

Да је крајем августа и почетком септембра месеца .... године, у ..., способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, а у намери да довођењем у заблуду или одржавањем у заблуди оштећеног за себе прибави противправну имовинску корист, заједно и по претходном договору са окривљеним ЂЂ из ... (у односу на кога је поступак правноснажно окончан пресудом овог суда Спк.бр. 17/18 од 28.03.2018. године), који су постигли у ... у току августа .... године, за који посао је окривљени АА окривљеном ЕЕ да ће га частити са 300 евра, којом приликом су се договорили да у Предузећу "OmniBus" д.о.о. у Београду, које обавља rent-a-car делатност, окривљени ЂЂ изнајми ПМВ, лажним приказивањем чињеница да је окривљеном Андрићу потребно возило ради коришћења – најма за 2 дана, те да је дана ... године, окривљени ЂЂ закључио Уговор о најму ПМВ "Fiat Croma", регистарских ознака ..., број шасије ..., број мотора ... плаве боје, којом приликом је оставио копију личне карте, возачке дозволе, депозит у износу од 200 евра и платио најам за 2 дана, чиме је довео у заблуду запослено лице оштећеног предузећа да му преда возило, које му уверењу да ће возило бити коришћено

и враћено према уговору, предао горе наведено ПМВ, вредности од преко 450.000,00 динара, након чега је окривљени ЂЂ по налогу окривљеног АА позвао на број телефона који је окривљени АА дао, извесног ..., са којим се потом нашао у ..., а затим је са ... дана .... године возило одвезао на територију АП Ковосо и Метохија у Приштину и дао предао ... возило, који му је дао 220 евра да их преда окривљеном АА, на који начин су себи прибавили противправну имовинску корист у износу од око 750.000,00 динара, а окривљени ЂЂ након повратка у ... обавештава ... Предузећа "OmniBus" да му је наведено возило украдено, а потом шаље СМС поруку претеће садржине којом га упозорава да се не обраћа полицији, да је био на робији и да може свашта да уради, при чему је био свестан забрањености оваквог поступања,

-чиме би као саизвршилац извршио кривично дело превара из члана 208 став 3 у вези става 1 у вези члана 33 КЗ.

3.Окривљени АА и окривљени ВВ

Да су почетком новембра месеца .... године, у ..., способни да схвате значај свог дела и да управљају својим поступцима, свесни да је њихово дело забрањено, а у намери да довођењем у заблуду или одржавањем у заблуди оштећеног за себе прибаве противправну имовинску корист, заједно и по претходном договору који су постигли у Rent-a-car агенцији "ЖЖ" окривљени ВВ изнајми ПМВ лажним приказивањем чињенице да му је возило потребно ради коришћења најма за 4 дана, те је окривљени ВВ дана 16.11.2011. године у Rent-a-car агенцији "ЖЖ" закључио Уговор о најму ПМВ "Škoda Fabia 1.9 tdi", регистарних ознака ..., број шасије ..., сиве металик боје, година производња 2008, којом приликом је окривљени ВВ власнику rent-a-car агенције ЗЗ дао на увид своју личну карту број ..., који број је и уписао у уговор, као и возачку дозволу бр. ... и оставио контакт телефон ..., чије је довео у заблуду власника агенције – оштећеног ЗЗ да му преда наведено возило у уверењу да ће исто бити коришћено и враћено према уговору, а чија вредност прелази 450.000,00 динара, након чега су истог дана окривљени ВВ са лицем које му је окривљени АА представио као ... из ... и окривљеним АА, кренули према ..., где је окривљени АА имао намеру да у једној радионици изврши декодирање кључа, а на самом изласку из ... окривљени АА мења се са окривљеним ВВ на месту возача, окривљени АА у ... не успева да изврши декодирање кључа, па се враћају према ..., где излази окривљени АА, а окривљени ВВ заједно са лицем кога зна као .... наставља према Косову и одлазе у ... село, где возило дају извесном ВВ звани "... " након чега се враћају кући уз договор да Радован ЗЗ кључеве од возила накнадно, а да ће део новца од 700 евра окривљеном ВВ бити исплаћен у ..., по повратку у ... окривљени ВВ обавештава оштећеног да му је возило одузето у Пећи, да је наводно одузела Косовска полиција приликом контроле саобраћаја, при чему су окривљени били свесни забрањености оваквог поступања,

-чиме би као саизвршиоци извршили кривично дело превара из члана 208 став 3 КЗ у вези става 1 КЗ у вези члана 33 КЗ.

Оштећени “ГГ” из ..., “OmniBus” д.о.о. из ... и “ЖЖ” из ... се за остваривање имовинско-правног захтева упућују на парницу.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, о чему ће првостепени суд одлучити посебним решењем.

Образложење

Тачком I Пресуде К.бр. 97/20 од 08.07.2020.године Основни суд у Ваљеву је окривљеног АА, ослободио од оптужбе за извршење три кривична дела а ББ и ВВ за извршење по једног кривичног дела преваре из члана 208 став 3 у вези става 1 у вези члана 33 КЗ, и то применом одредбе члана 423 тачка 1 ЗКП, налазећи да кривично дело које им је оптужбом тужиоца стављено на терет није кривично дело.

Тачком II исте пресуде према окривљеном ББ применом одредбе члана 422 тачка 3 ЗКП одбијена је оптужба за извршење кривичног дела лажно пријављивање из члана 334 став 4 КЗ.

Истом пресудом првостепени суд је одлучио да се оштећени “ГГ” из ..., “OmniBus” д.о.о. Из ... и “ЖЖ” из ... за остваривање имовинско-правног захтева упуте на парницу, као и да трошкови кривичног поступка настали на име одбране окривљеног ВВ у износу од 329.250,00 динара, падају на терет буџетских средстава тога суда и да ће бити исплаћени браниоцу окривљеног адвокату Милошу Филиповићу у року од 60 дана од дана правноснажности пресуде, те да ће о трошковима кривичног поступка насталим на име одбране окривљеног ББ бити донето посебно решење.

На ову пресуду благовремено је изјавила жалбу заменик јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Ваљеву, којом пресуду побија због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 437 тачка 1 у вези члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП, са предлогом да се жалба ОЈТ у Ваљеву уважи као основана, те да Апелациони суд у Београду у седници већа или након одржаног претреса преиначи првостепену пресуду Основног суда у Ваљеву К.бр.97/20 од 08.07.2020. године у њеном ослобађајућем делу и окривљеног АА, окривљеног ББ и окривљеног ВВ огласи кривима, због учињених кривичних дела и осуди на ефективне казне затвора и споредне новчане казне, те их обавезе да носе трошкове кривичног поступка.

У свом писменом изјашњењу Ктж.бр. 759/20 од 25.08.2020. године, заменик јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Београду је предложио да се жалба Основног јавног тужиоца у Ваљеву усвоји као основана и пресуда Основног суда у Ваљеву К.бр. 97/20 од 08.07.2020. године у седници већа или након одржаног главног претреса преиначи у свом ослобађајућем делу, тако што ће Апелациони суд у Београду, као суд другог степена окривљене АА, ББ и ВВ огласити кривима за кривична дела која су им стављена на терет и осудити на казне затвора, као главне казне и новчане казне, као споредне казне, те их обавезати да плате трошкове кривичног поступка и судски

паушал.

Апелациони суд у Београду је у овој кривично-правној ствари најпре одржао седницу већа дана 23.03.2021. године, на којој је размотрио списе предмета, испитао побијану пресуду у оквиру основа, дела и правца побијања истакнутим у жалби, у смислу одредбе члана 451 став 1 ЗКП, па је, имајући у виду жалбене наводе и предлог Апелационој јавног тужиоца, као и по службеној дужности нашао да првостепена пресуда садржи битне повреде одредаба кривичног поступка које су довеле до погрешно утврђеног чињеничног стања .

Како је пресуда у овом кривичном предмету једном већ укидана, Апелациони суд у Београду је у смислу одредбе члана 449 и 450 ЗКП донео је одлуку да отвори претрес пред другостепеним судом.

На претресу пред Апелационим судом у Београду, одржаном дана 18.11.2021. године, саслушани су окривљени АА, ББ и ВВ, прочитан је спис предмета Основног суда у Ваљеву К.бр.97/20, са свим релевантним доказима, па је оценом свих доказа појединачно и у својој међусобној вези, другостпени суд донео одлуку као у изреци пресуде.

Најпре, у образложењу своје пресуде првостепени суд наводи у разлозима да је узео у обзир примедбе из одлуке Апелационог суда у Београду од 28.01.2020. године, стим што је посебна пажња обрађана на разлоге који су ближе описани на страни 5 наведеног решења, те да, како је другостепени суд навео, да кривично дело преваре може да буде извршено само са директним умишљајем а да у изреци побијане пресуде недостају нужни субјективни елементи за постојање наведеног кривичног дела јер је изостао опис умишљаја окривљеног који се односи на његову свест, имао у виду да је ОЈТ у Ваљеву у завршној речи правилно истакао како је у међувремену донет већи број одлука од стране Врховног касационог суда, да је јасно назначено да не мора да се описује умишљај код окривљеног уколико се ради о кривичном делу код кога је једно од битних обележја и намера а што је управо случај са кривичним делом преваре, потом да је овакав став изражен и у одлуци Врховног касационог суда Кзз.бр.1013/2019 од 08.10.2019. године.

Надаље, у образложењу се наводи, да са те стране у погледу ове околности за овај суд није било дилеме да ли је оптужни акт прописно састављен или не, међутим с друге стране по суду не треба превидети како је другостепени суд одмах потом навео како је у побијаној пресуди погрешан и неприхватљив закључак да је код окривљених у извршењу предметних кривичних дела постојала намера да се оштећени доведу у заблуду и да се у тој заблуди одржавају. То из разлога што, да би постојало кривично дело преваре оштећени треба да се лажним приказивањем чињеница или прикривањем чињеница доводе у заблуду у намери да извршилац себи или другом прибави противправну имовинску корист. Код оваквог стања ствари недвосмислено је по закључку првостепеног суда, а имајући у виду одлуку другостепеног суда, како оптужни акт није садржао сва законска обележја кривичног дела преваре из члана 208 КЗ, при чему се то односи на објективна обележја кривичног дела, јер је јасно да је изрека раније првостепене одлуке била нејасна, како је то и наведено у одлуци

Апелационог суда у Београду а стим у вези овај суд у ситуацији када током главног претреса није било интервенције од стране тужиоца, није ни могао да самостално уреди оптужни акт јер би у том случају дошло до прекорачења оптужбе на шта сигурно није овлашћен, при чему је јасно да се не ради о језичким недостацима већ управо о мањкавостима које се односе на само законско обележје кривичног дела на шта је указао и другостепени суд у својој одлуци.

У таквој ситуацији, суд је како наводи у образложењу, имао у виду и став кривичног одељења Врховног касационог суда где је наведено да у поновљеном поступку не само што се не могу изменити правна квалификација и кривична санкција, већ се ова забрана односи и на неповољније чињенично стање и чињенични опис радњи извршења кривичног дела по оптужене а то се односи на предмете у којима тужилац није изјавио жалбу, (што је случај у овом поступку) али треба разликовати две чињенице које су од изузетне важности за овај предмет и то прва да у погледу горе наведених елемената о којима је већ било речи никакве интервенције од стране тужилаштва није било па и поред навода из другостепене одлуке. Чак и да је оптужни акт прецизиран на начин како је то фактички наложено у одлуци Апелационог суда од 28.01.2020. године и тада би, имајући у виду одлуку Врховног касационог суда дошло до прекорачења оптужбе јер су на ранију првостепену пресуду једино биле изјављене жалбе у корист окривљених. Међутим, пошто то није случај, дакле оптужни акт од када је прецизиран 22.01.2016. године није мењан, суд није могао на своју руку да у изреку пресуде дода сва објективна обележја кривичног дела јер би управо на тај начин и прекорачио оптужбу. И друга чињеница је по суду то што је ОЈТ у Ваљевоу у завршној речи током поновљеног првостепеног поступка унео субјективне елементе кривичног дела, који се односе на свест о забрањености дела. У овој ситуацији је повређена одредба члана 453 ЗКП, тј. забрана преиначења на горе (*reformatio in peius*) с обзиром на став Врховног касационог суда у одлуци Кзз.бр.1083/2018 од 03.10.2018. године. Због свих ових околности по суду слободно се може рећи како су овом суду биле "везане руке" те није могао да унесе обележја кривичних дела која недостају па надаље није ни могао да се упушта у утврђивање чињеничног стања нити је било потребе да поступа по осталим примедбама из другостепене одлуке јер би се у супротном ставио у улогу тужиоца и на тај начин би несумњиво прекорачио границе својих овлашћења а самим тим и оптужбу.

У својој жалби тужилац наводи да је предметна пресуда донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка која се огледа у томе што нису наведени разлози о чињеницама које су предмет доказивања, односно да су разлози о појединим чињеницама потпуно нејасни.

Наиме, по жалби, као разлог за доношење пресуде суд је навео да оптужни акт није садржао сва законска обележја кривичног дела преваре из члана 208 КЗ, при чему се то односи на објективно обележје кривичног дела што је било изражено и кроз одлуку Апелационог суда у Београду који је навео да је нејасно и неразумљиво постојање "намере да се оштећени доведу у заблуду и да се у тој заблуди одржавају у намери да извршилац себи или другом прибави противправну имовинску корист."

Бавећи се језичким и интерпункцијским тумачењем диспозитива оптужног акта, тужилац у жалби закључује да је практично само због непостојања “зареза” иза речи “а у намери да” и иза речи “у заблуди оштећеном” на погрешан начин закључено непостојање законских обележја предметног кривичног дела, јер би се по ставу тужиоца и простом изменом реда речи у тексту диспозитива најпре “у намери да себи прибави – прибаве противправну имовинску корист” а потом “довођењем у заблуду оштећеног или одржавања у заблуди оштећеног”, дошло до потпуне разумљивости и јасности намере извршиоца овог кривичног дела.

Из укидног решења Апелационог суда у Београду произилази да разлози које суд анализира у образложењу пресуде у погледу директног умишљаја нису јасни и разумљиви, с обзиром да намера окривљених да оштећене доведу у заблуду и одржавају у заблуди није доведена у везу са намером окривљених да себи или другом прибаве противправну имовинску корист. Тачно је да се наводи и да у изреци побијане пресуде недостају нужни субјективни елементи за постојање наведеног кривичног дела јер је изостао опис умишљаја окривљеног који се односи на његову свест о чему првостепени суд сада у ожалбеној пресуди даје разлоге позивајући се на одлуке Врховног касационог суда и то користи као основ за доношење ослобађајуће пресуде.

Међутим, као први разлог укидања пресуде од стране Апелационог суда, у решењу се наводи да је висина прибављене противправне имовинске користи из изреке пресуде (450.000,00; 1.250.000,00; 750.000,00 динара) а у образложењу пресуде првостепеног суда нису дати разлози на основу којих доказа је утврђено да је прибављена имовинска корист у наведеном износу а посебно имајући у виду што износ у изреци пресуде није прецизно одређен већ је наведено око 750.000,00 динара. Дакле, вредност прибављене противправне имовинске користи није утврђена а што је одлучна чињеница за правну квалификацију кривичног дела за које су окривљени у првој пресуди оглашени кривима.

У решењу су дати јасни налози Апелационог суда да се та одлучна чињеница правилно и поуздано утврди, међутим у поновљеном поступку нити тужилац нити поступајући суд се не баве том одлучном чињеницом нити је то био предмет жалбених навода тужиоца у жалби на пресуду Основног суда у Ваљеву К.бр.97/20 од 08.07.2020. године.

Наиме, у својој речи на претресу пред првостепеним судом К.бр.97/20 од 08.07.2020. године, заступник јавне тужбе се бави само умишљајем окривљених наводећи да је у међувремену донет већи број одлука од стране Врховног касационог суда по захтеву за заштиту законитости који је иницирало тужилаштво а у тим одлукама је јасно закључено да умишљај не мора да се описује уколико се ради о кривичном делу код којих је једно од битних обележја и намера, што је случај са кривичним делом преваре. При том, тужилац прецизира оптужни акт тако што на крају самог диспозитива иза зареза додаје речи “при чему су били свесни забрањености оваквог поступања”, а у погледу висине прибављене противправне имовинске користи нема никаквог осврта тужиоца нити конкретних предлога у смислу које доказе треба извести пред судом да би та одлучна чињеница била утврђена.

Имајући у виду све наведено, Апелациони суд је након одржаног претреса најпре нашао да у конкретном случају није било нужно формално навести законски текст директног умишљаја јер чињенични опис предметног кривичног дела дат у оптужном акту садржи све чињенице и околности које чине битна обележја кривичног дела преваре из члана 208 став 1 КЗ. Умишљај окривљених у конкретном случају произилази из објективних чињеница описаних у оптужном акту, па чињеница да је у опису кривичног дела у диспозитиву оптужног акта формално изостао законски опис директног умишљаја и по ставу Апелационог суда у Београду није од утицаја на постојање предметног кривичног дела. Следствено томе, првостепени суд је погрешно нашао да описано дело није кривично дело и донео ослобађајућу пресуду применом одредбе чл.423 ст.1. ЗКП. (Кзз.бр.1013/2019)

Надаље, како у поступку ни пред првостепеним а ни пред другостепеним судом тужилац није доказао постојање одлучне чињенице у погледу висине прибављене противправне имовинске користи која је наведена у диспозитиву оптужног акта, а како је сходно одредби члана 16 став 4 ЗКП суд дужан да пресуду заснује само на чињеницама у чију је извесност потпуно уверен, то је усвајањем жалбе тужиоца и по службеној дужности првостепена пресуда преиначена и сходно одредби члана 423 тачка 2 ЗКП оптужени су ослобођени од оптужбе јер у овом поступку није доказано да су учинили дело за које су оптужени.

Када је у питању кривично дело превара из члана 208 став 1 КЗ с обзиром на висину запрећене казне сходно одредби чл.103 КЗ дошло до застаре кривичног гоњења.

Применом одредбе члана 459 став 1 ЗКП одлучено је као у изреци ове пресуде.

Сходно одредби чл. 262. ЗКП одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетких средстава суда о чијој ће висини првостепени суд одлучити посебним решењем јер недостају подаци о њиховој висини, док су сходно одредби чл.258 ст.3. ЗКП оштећени за остваривање имовинско правног захтева упућени на парницу.

Записничар
Гордана Миловановић,с.р.

Председник већа-судија
Нада Хаџи-Перић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић